

'Hladno razdoblje krajem drugog i početkom trećeg desetljeća siječnja očuvat će stanje mirovanja u poljoprivrednim usjevima koji prezimljuju.'

Автор(и): Растителна защита
Дата: 19.01.2024 Брой: 1/2024

Nakon zabilježenih sezonski visokih temperatura sredinom mjeseca, koje su premašile 14-15°C u mnogim dijelovima zemlje, tijekom treće dekade siječnja agrometeorološki uvjeti će se bitno promijeniti. Predviđeno hlađenje krajem druge i početkom treće dekade siječnja sačuvat će stanje mirovanja u poljoprivrednim usjevima koji prezimljavaju. Očekivani snijeg stvorit će snježni pokrivač nad većinom poljskih površina, što će pružiti zaštitu jesenskim usjevima od predviđenih niskih minimalnih temperatura – na pojedinim mjestima do minus 12°C. Ove vrijednosti, u nedostatku snježnog pokrivača, bile bi kritične za kasno posijane ozime žitarice koje su

u fazi nicanja i početnog formiranja listova. Kao rezultat jesenske suše i kasne sjetve, prevladavajući usjevi prezimljavaju u fazi tri lista. Mali dio usjeva pšenice i ječma na pojedinim mjestima u Podunavskoj nizini (agrometeorološke postaje Novachene, Silistra) i u Gornjotračkoj nizini (agrometeorološke postaje: Pazardzhik, Plovdiv) nalazi se u fazi busanja – odgovarajućoj fazi za prezimljavanje.

U subotu će hlađenje započeti s raširenim oborinama, pretežno snijegom, a prije podneva u jugoistočnoj Bugarskoj i ekstremnim jugozapadnim regijama kao kiša. Formirat će se snježni pokrivač, u većini područja između 5 i 10 cm; u Predbalkanu i regiji Rila-Rodopi, gdje postoje uvjeti za značajne oborine, debljina snježnog pokrivača doseći će 25-30 cm. U Podunavskoj nizini, Dobrudži i Ludogorju, kao i na planinskim prijevojima, bit će mećava i formirat će se nanosi snijega.

S primjetnim padom temperatura, Dobrič Online citira stručno mišljenje prof. dr. sc. Ivana Kiryakova iz Poljoprivrednog instituta Dobrudža – General Toshevo o tome jesu li usjevi ugroženi hladnoćom. Prema Kiryakovu, sorte koje su raširene u Bugarskoj mogu sasvim sigurno podnijeti -10 stupnjeva, čak i u uvjetima suhe hladnoće. Nema ozbiljne opasnosti, ali su se usjevi jedva očvrsnuli zbog visokih temperatura. S druge strane, visoke temperature omogućile su pšenici da se razvije i izbusi.

Ivan Kiryakov objašnjava da suhu hladnoću obično prijeti usjevima. Ali njegova zapažanja zemljišta u Dobrudži, i ne samo tamo, su da postoji lagani snježni pokrivač ispod kojeg su usjevi vlažni i zaštićeni. „Temperatura na mjestu gdje se nalazi čvor busanja je oko -2 stupnja i on je zaštićen“.

Čak i ako temperature dosegnu -15 stupnjeva, profesor kaže da nema prijetnje biljkama. „Sve oplemenjivačke linije, koje kasnije postaju sorte, prolaze kod nas testove otpornosti na zimu u klimatskim komorama, gdje se smrzavaju do -18 stupnjeva. Nemamo takve linije koje nastavljaju kao sorte koje ne mogu podnijeti takvu temperaturu. Ako postoje takve linije, ne puštamo ih da postanu sorte“. Prof. Kiryakov objašnjava da tijekom klimatskog testiranja biljke ostaju 24 sata u komorama u oko 10 cm tla, što je pokazatelj njihove otpornosti.

Krajem sljedećeg razdoblja predviđen je porast prosječnih dnevnih temperatura, ali one će ostati unutar granica koje će održati jesenske usjeve u stanju mirovanja.

Poboljšanje uvjeta za obavljanje rezidbe u voćnim kulturama očekuje se tijekom druge polovice razdoblja. Rezidba treba započeti s otpornim koštičavim vrstama voća (jabuka, kruška) i starijim plodonosnim stablima. Gdje je fitosanitarna rezidba neophodna, obavezna je dezinfekcija alata nakon svakog reza.

Izvor NIMH, www.dorbichonline.com